

MASTER PASSEND MEESTERSCHAP LEIDT OP TOT INCLUSIEVE LERAAR

Verschillen zien en waarderen

Tegemoetkomen aan leerlingen met verschillende achtergronden en mogelijkheden. Dat wil iedere leraar. Maar is dat een kwestie van technische en didactische skills of gaat het eerder om een houding? De nieuwe master Passend Meesterschap richt zich op professionals die de verschillen in hun klas willen zien, waarderen en benutten. Vier leraren over het ontwikkelen van een 'inclusieve mindset'.

Het huidige onderwijs vraagt om een andere benadering. En om leraren die kinderen écht zien en een stem geven. Vanuit een reflectieve en onderzoekende houding', zegt Sophie Verhoeven, opleidingscoördinator en docent bij de master Passend Meesterschap aan Hogeschool De Kempel in Helmond. 'Met de master maak je vanuit je dagelijkse praktijk een verdiepingsslag in je pedagogische en didactische vaardigheden. Zo kom je meer tegemoet aan de verschillen die je opmerkt in de klas.'

De tweejarige master is modulair opgebouwd. In het eerste halfjaar staat de visie van de leerkracht centraal. Daarna ligt de focus op de manier waarop de leerkracht kinderen in de groep betreft bij het onderwijs. In het derde deel gaat het om de samenwerking met anderen, zoals ouders, collega's en andere betrokkenen.

De opleiding sluit af met een masterthesis. Tijdens de hele opleiding doen de deelnemers praktijkonderzoek en reflecteren zij kritisch op hun eigen handelen.

JORRES CLAESSENS (eerstejaarsstudent)
Leerkracht groep 7
op bs Silvester Bernadette in Helmond

Doordat je jezelf beter leert kennen, ga je kinderen ook anders zien.

In september 2018 zijn leraren uit verschillende takken van het primair en speciaal (voortgezet) onderwijs in Helmond begonnen met de master. In 2019 is een nieuwe groep gestart. Vier van deze leraren vertellen wat de opleiding hun oplevert in de dagelijkse praktijk.

'Vorig jaar zaten in mijn groep 7 veel kinderen die qua didactiek en gedrag stuk voor stuk een andere aanpak nodig hadden. Een korte concentratieboog of behoefte aan meer uitdaging of juist taakreductie: het heeft allemaal consequenties voor gedrag. Dat was de aanleiding om met de master te beginnen. In de opleiding vragen we ons nu af waarom je dingen doet zoals je ze doet. Dat is een eyeopener. Doordat je jezelf beter leert kennen, ga je kinderen ook anders zien.'

Ik heb nu een kind in mijn groep dat op gezette tijden echt druk is, ook in zijn manier van werken. Vorig jaar dacht ik dan: goh, vervelend hoe jij dat doet. Nu vraag ik me af waarom hij dat doet

en ga ik met hem in gesprek. In de loop van de dag kom je daar subtiel op terug, waardoor het kind zich gezien voelt. Toen was ik ook meer met het programma bezig en nu neem ik meer ruimte voor de relatie met ieder kind. Ik herken de leerstijlen in de groep meer, bijvoorbeeld de praktische kinderen, die leren door te doen, de kinderen die meer op zichzelf zijn of die juist anderen nodig hebben om tot bloei te komen. Kortom, ik zie de verschillen tussen kinderen meer, waardeer ze en kan er ook meer mee.'

IMKE HOUBEN (tweedejaarsstudent)
Lid van het Kwaliteitsteam en interim-directeur
op sbo De Fontein in Helden

Ik zie de verschillen tussen kinderen meer, waardeer ze en kan er ook meer mee.

'In het huidige onderwijs brengen we ieder kind in beeld om er zo goed mogelijk op in te spelen. Maar de verschillen in iedere groep zijn groot, ook in het sbo. Je stemt constant af: het ene kind heeft meer wiebeltijd nodig, het ander leert beter als hij afgezonderd zit, weer een ander kind heeft om het half uur een time-out nodig. Hoe ga je om met die diversiteit, ook op cognitief gebied?'

De laatste tijd stond de rol van de leraar in de keten centraal in de master. Op De Fontein komen kinderen met taxi's naar school, waardoor ouderbetrokkenheid minder vanzelfsprekend is dan op een reguliere school. We betrekken ouders nu veel bewuster bij de school. Zelf ga ik met ouders mee om naar een vervolgschool te kijken. Onderweg in de auto hoor ik dan dingen over thuis waar we op school echt iets mee kunnen. Door de studie ben ik meer op de hoogte van alles wat er in 'onderwijsland' gebeurt. Ik richt me meer op de buitenwereld, volg onderwijsontwikkelingen en literatuur. Voor mijn onderzoek heb ik andere scholen bezocht en met twee professoren gesproken over het ontdekken en begeleiden van de sterke kanten van kinderen.'

ELLEN VAN DEN BERKMORTEL

(tweedejaarsstudent)

Leerkracht Intensieve Ondersteuningsgroep

(midden- en bovenbouw)

Anton van Dijkschool Helmond

Ik betrap mezelf er regelmatig op dat ik invul wat ik denk te zien.

'De reden voor deze master is dat ik verdieping zocht in mijn werk. Ik werk in het speciaal onderwijs met kinderen met een verstandelijke beperking. Binnen het speciaal onderwijs denk je nogal eens dat je er goed in bent om de stem van het kind te ver-

woorden namens het kind. Maar ik ben erachter gekomen dat dit niet altijd klopt. Het is in ons vak zeker belangrijk om de leerlingen goed te 'lezen' en achter hun gedrag te kijken, maar het is ook belangrijk om je bewust te zijn van eigen aannames en interpretaties daarin. Ik betrap mezelf er regelmatig op dat ik invul wat ik denk te zien. Door serieus te nemen dat ook kinderen met een verstandelijke beperking expert zijn van zichzelf en op welke manier dan ook hun stem kunnen laten horen, gaat het luisteren naar hen ook beter.

Ik ben veel kritischer geworden over het 'waarom' van alles wat ik doe. Ook is de opleiding praktisch en breed ingestoken: van het werken vanuit jezelf en de leerlingen tot aan samenwerken in de keten. En het mooie is dat de bewustwording en aandacht voor die thema's nu ook doorwerkt op de rest van het team.'

CHRISTEL RIJKEMA (tweedejaarsstudent)

Leerkracht groep 3

De Meule in Venlo

De laatste tijd gun ik mezelf meer ruimte voor pedagogisch handelen.

'Als leerkracht ben je veel bezig met didactische vernieuwingen en het 'systeem' waarin je functioneert. De laatste tijd gun ik mezelf meer ruimte voor pedagogisch handelen. Mijn groep

bestaat voor de helft uit kinderen met een allochtone achtergrond en anderstalige kinderen. Ik was altijd al betrokken bij de thuis-situatie, maar door het thema 'leerpartnerschap' betrek ik kinderen en ouders meer in mijn onderwijs. Voor mijn onderzoek naar leesmotivatie heb ik met de kinderen gesprekjes gevoerd over lezen. Ze wilden hulp, niet alleen in boekenkeuze, maar ook bij het lezen zelf.

Zo ontstond het idee van 'samen lezen' met leesmaatjes op plekken die ze zelf mochten kiezen, zowel op school als thuis. De kinderen lezen graag informatieboeken en via een tabel met de onderwerppictogrammen ontdekken ouders thuis wat hun kind leuk vindt om te lezen. Ook met 'inloop-voorlezen' en de 'leestas' zien ouders dat zij een rol hebben in mijn onderwijs en daardoor wordt het meer van ons samen. Zelf ga ik meer naar buiten om informatie op te halen: naar de openbare bibliotheek in Amsterdam voor een gesprek, naar de Voorleesexpres en naar boekenwinkels in het land. De master volgen is dus ook een kwestie van je openstellen.'

HELMOND EN UTRECHT

De masteropleiding Passend Meesterschap kun je volgen bij Hogeschool De Kempel in Helmond en de Marnix Academie in Utrecht. De opleiding is een initiatief van Radiant Lerarenopleidingen. Meer informatie op www.kempel.nl/mpm en www.marnixonderwijscentrum.nl/mpm.

TEKST SANDRA VAN DE MORTEL EN CORA VAN SOERLAND
FOTOGRAFIE FRANK COENDERS EN SHUTTERSTOCK